

Gn 32,22–31 (6. 8. 2023, HK, KK)

Vzešlo mu slunce. — A v kyčli byl chromý.

Konečně mohl jít dál. — A kulhal.

Právě vybojoval svůj životní zápas. Překonal hlubokou krizi. — A vyšel z toho zraněný.

Našel sám sebe. — A ztratil stabilitu.

Jákob překročil Jabok...

Překročil svůj vlastní stín. — A nemohl si vůbec vyskakovat.

Své minulosti se postavil čelem. — A byl připraven vrátit se domů.

Svoje vlastní jméno nechal Jákob plavat ve vodách Jaboku. — A dostal nové jméno Izrael, které ponесou i jeho potomci. — A ti, mimochodem, už napořád nejezdí šlachu při kyčelním kloubu, aby náhodou nezapomněli, že jejich praotec byl zranitelný... a poraněný.

Praotec víry, který si statečně vybojoval požehnání. — A co se změnilo na první pohled? Tahá nohu za sebou.

„Co se ti stalo?“ „Potkal jsem se s Bohem...“

„Vypadáš, jako by tě kopl do citlivých míst...“ „Jo, a vyhrál jsem! Požehnal mi.“

Jak se to pozná, takové požehnání?

Asi to bude různé. Takže se to nedá dost dobře popsat nebo změřit.

Ale v Jákobově příběhu by mohlo být projevem požehnání třeba to, že se ještě dnes obejme se svým bratrem, kterého před lety podrazil a on ho za to chtěl zabít.

Anebo to, že jednou bude sám žehnat druhým lidem. Bude jim přát dobro a taky jim bude dobro prostředkovat. Bude to pro ně požehnání, když jim svým kulhavým krokem vstoupí do života.

Přijde den, kdy Jákob-Izrael požehná svým vnoučatům, jejichž maminkou bude Egypťanka Asenat. Podle některých vykladačů tím aspoň trochu napraví křivdu, které se dopustili zase *jeho* prarodiče — Abraham a Sára — na egyptské otrokyni Hagar. Také tohle může být požehnání. Když se vztahy začnou proměňovat. Třeba i po několika generacích. Když se podaří vykročit z toho, co by se dalo nazvat „rodinnou kletbou“. Přestože jsou věci, které se už nedají vrátit. A když takový osvobodivý krok udělá někdo, kdo v těch blízkých vztazích s odpuštěním taky podělal, co mohl.

Když takový důležitý krůček udělá někdo, kdo je zraněný a pajdá a zakopává.

Tenkrát u Jaboku zůstal Jákob sám.

Všechno, co měl, a ty, které měl rád, už dopravil na druhou stranu.

Byli na cestě domů, do svého nového domova, vstupovali do nového života.

Celá Jákobova rodina už překročila potok Jabok — hranici k tomu novému životu. Ono se řekne potok, ale nemáme si prý představovat žádný potůček, který tak jako symbolicky přeskočíte.

Spíš si představte menší, ale divokou řeku na dně rokle, nějaké ty kameny nebo trámy, aby se vůbec dala přebrodit, a strmé břehy. Dopravit přes takovou hranici velkou rodinu včetně zvířectva, v noci a v situaci ohrožení, to byl náročný úkol. Jákobovi se to podařilo.

Další úkol byl před ním — setkání s bratrem Ezauem a jeho eskortou, kterou tvořilo několik stovek chlapů. Toho setkání se Jákob hodně bál; bál se nejen o sebe, ale také o svoje nejbližší. Ještě ho chce Ezau zlikvidovat? Zničí stíny minulosti všechno, co Jákob získal za posledních dvacet let?

„Hříchů tvých tě jednou doženou“ — už je to tady? Bude teď Jákob sklízet, co před dvaceti lety zasel? A odnesou to všichni, které si k sobě připoutal? Lea, Ráchel, děti...?

Měl vymyšlenou strategii, byl na setkání s bratrem jakž takž připravený, podnikl předem jakési kroky, aby si bratra usmířil. Všechno se to zatím nějak zvládá... A najednou přijde okamžik, kdy Jákob zůstane sám. V tu chvíli, kdy všechny dopraví na druhý břeh Jaboku, zůstane sám vzadu a někdo ho přepadne. Jedna věc je udělat všechny ty praktické kroky, postarat se o rodinu, zaopatřit, dopravit, uplatit bráchu, mít plán... A pak zůstane člověk v nestřeženou chvíli sám, u té bublající hranice mezi vlastní minulostí a budoucností, a přepadne ho něco, co ani nedokáže popsat, co to jako má být. Uplatit se to nedá a je strašně těžké se s tím prát, protože vás to svírá a útočí to na vaše nejcitlivější místa a úplně vás to ochromuje.

Jákob všechny přepravil přes Jabok, ale sám ještě musí u Jaboku zůstat.

Jákob a Jabok, o samotě, bez diváků. Ještě je potřeba něco si na té hranici vyřešit. Ono to najednou vypadá, jako by celá ta početná rodina a ti další lidé a zvířata, o které se musel postarat — jako kdyby vlastně až doteď chránili spíš oni Jákoba. Dokud se zaobíral tím, jak je všechny dostane na druhý břeh a jak je ochrání před Ezauem, nemusel být sám se sebou a prát se o vlastní duši.

Ten potok vážně nejde lehce přeskočit! Je to hranice, za kterou je nový život — a o ten nový život teď Jákob zápasí. Neví s kým to vlastně zápasí, nemá do situace jasný vhled. To je normální, když jste uprostřed krize, že ji nedokážete analyzovat. Perete se, jak umíte, nebo se jen tak tak držíte, každopádně jste uvnitř, nemáte nadhled. Až dodatečně Jákob vyhodnotí, že se v tom zápasu potkal s Bohem. Ale v tuto chvíli, uprostřed noci, Jákob neví. Jen mu dojde — nebo nějak instinktivně vytuší — že se tady hraje o jeho budoucnost. K tomu nasměruje veškeré své síly. „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš!”

Svou minulost (nebo aspoň něco důležitého z ní) pouští Jákob z rukou. Když na to přijde, pustí z rukou i svoje jméno, něco podstatného z toho, kým až doteď byl. Všechno se udržet nedá.

Ale drží se zuby nehty svého protivníka. Požehnej mi!

Jákob je ochromený, soupeř je evidentně silnější, dotkl se ho a ochromil ho. Bolí to. Jasně že jo, moc si neumím představit, že by opravdová krize nebolela.

Jákob útočníka nepřepere, to je jako by měl běžet Jabokem proti proudu, na to nemá sílu ani klouby. Možná nejde o to přeprat v krizi sám sebe nebo Boha nebo kdoví co nás může přepadnout... ale najít něco, čeho se dá chytit.

Požehnej mi! Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš!

Chci překročit svůj Jabok, svůj stín, svou minulost — chci novou budoucnost.

I když je kolem tma a já pořádně nevidím na cestu.

Jákob se zabejčil a drží se. Až do světla. Dokud se tma sama nerozplyne. Až vyjde jitřenka, nové ráno — pro něj, pro Jákoba, vlastně pro Izraele.

V tom zápase se rozhoduje, kým se Jákob stane. Nestačí mu uchlácholit bratra a nějak navenek uspořádat rodinné poměry, aby se navzájem nezabili. U Jaboku se Jákob mění. Uvnitř. Dostává nové jméno, které slibuje budoucnost nejen pro něj, ale pro další lidi. Už tady ve tmě u Jaboku se v Jákobovi rodí něco, díky čemu po letech požehná Asenatiným dětem. Něco, díky čemu může říct: „Potkal jsem se s Bohem.”

A ta noha ho bude bolet už napořád.